

Arrêté du Gouvernement de la Région
de Bruxelles-Capitale

**- ARRETE DU
GOUVERNEMENT DE LA REGION DE
BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT
COMME SITE UNE PARTIE DE LA RUE
DU CHATEAU D'EAU A UCCLE**

Le Gouvernement de la Région de
Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 22 et 23 ;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 31 août 2000 entamant la procédure de classement comme site d'une partie de la rue du Château d'Eau à Uccle ;

Vu l'avis du collège des bourgmestre et échevins de la commune d'Uccle émis le 15 mai 2001, faisant part des demandes suivantes :

- 1- permettre l'entretien et la restauration du site ;
- 2- exclure du classement les maisons et parties de jardin ayant un impact moindre sur le paysage de la rue proprement dite ;
- 3- exclure de la zone protégée les parties contiguës du Dieweg et de la chaussée de St-Job.

Considérant que ces remarques peuvent être rencontrées comme suit :

- 1- cette demande ne remet pas en cause l'intérêt du site ;
- 2- les limites du classement ont été revues de sorte à rencontrer cette demande ;
- 3- la zone classée n'inclut aucune partie du Dieweg ni de la chaussée de St-Job.

Vu l'avis de la Commission royale des monuments et des sites émis le 19 février 2003;

Besluit van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering

**- BESLUIT VAN DE
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE
REGERING TOT BESCHERMING ALS
LANDSCHAP VAN EEN DEEL VAN DE
WATERKASTEELSTRAAT TE UKKEL**

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op artikelen 22 en 23;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 31 augustus 2000 houdende instelling van de procedure tot bescherming als landschap van een deel van de Waterkasteelstraat te Ukkel;

Gelet op het advies van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ukkel uitgebracht op 15 mei 2001, dat de volgende aanvragen bevat :

- 1- het onderhoud en de restauratie van het landschap toelaten;
- 2- de huizen en de gedeelten van de tuin die een mindere impact hebben op het landschap en de straat op zich uitsluiten;
- 3- van de beschermde zone de gedeelten langs de Dieweg en de Sint-Jobsesteenweg uitsluiten.

Overwegende dat men deze opmerkingen als volgt kan tegemoet komen :

- 1- deze aanvraag brengt niet de waarde van het landschap in het gedrang;
- 2- de afbakening van de bescherming werd herzien teneinde de aanvraag tegemoet te komen;
- 3- de beschermde zone sluit noch het gedeelte van de Dieweg, noch dat van de Sint-Jobsesteenweg in.

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen uitgebracht op 19 februari 2003;

Considérant que seule la propriétaire de la parcelle 250n⁸, la S.A. Immo Cascade, a transmis des observations, le 11 octobre 2001, et que celles-ci peuvent être résumées comme suit:

1- défaut de motivation de l'arrêté;

2- absence de cohérence spatiale du site.

Considérant que ces observations peuvent être rencontrées comme suit :

1- l'intérêt historique et scientifique du site est démontré dans l'annexe I du présent arrêté ;

2- la totalité de ce tronçon de la rue du Château d'Eau et de ses abords immédiats correspond parfaitement à la typologie des chemins ruraux, encaissés dans leur partie haute (de crête) et bordé d'un talus, lequel s'adoucit et s'efface dans la partie basse (de vallée).

Sur la proposition du Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et du Secrétaire d'Etat chargé des Monuments et Sites,

Arrête:

Article 1er - Sont classés comme site, en raison de leur intérêt historique et scientifique précisé dans l'annexe I du présent arrêté, la partie de la rue du Château d'Eau située à Uccle entre le Dieweg et la chaussée de Saint-Job ainsi que, sur une profondeur de 10 mètres, à l'exclusion des parties de bâtiments existants compris dans ce périmètre, les parcelles situées de part et d'autres de la voirie, connues au cadastre d'Uccle, 4e division, section E, 2e feuille, sous les numéros :

250C 8, 250G 8, 250H 8, 250L 7, 250M 7, 250N 8, 250V 8, 250R 7, 250S 7, 250X 7, 251D 9, 251G 12, 251K 9, 251L 15, 251M 15, 251P 14, 251R 14, 251R 7, 251W 13, 251X 12, 251Y 12, 251Z 10

La délimitation du site est reprise sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Overwegende dat alleen de eigenaar van perceel 250n⁸, de N.V. Immo Cascade, opmerkingen, op 11 oktober 2001, heeft meegedeeld en dat deze als volgt kunnen samengevat worden :

1-gebrek aan motivatie van het besluit;

2- afwezigheid van ruimtelijke coherentie van de site.

Overwegende dat deze opmerkingen als volgt kunnen tegemoet gekomen worden :

1- de historische en wetenschappelijke waarde van het landschap werd aangetoond in bijlage I van dit besluit;

2- de totaliteit van dit straatgedeelte van de Waterkasteel en zijn omgeving stemt perfect overeen met de typologie van de landelijke wegen, in het hoogste gedeelte ingebed (van de kam) en omzoomd door een talud die verzacht en verdwijnt in het lager gedeelte (van de vallei)

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en van de Staatssecretaris, belast met Monumenten en Landschappen,

Besluit:

Artikel 1 - Worden beschermd als landschap, wegens hun historische en wetenschappelijke waarde, zoals nader bepaald in bijlage I gevoegd bij dit besluit, het deel van de Waterkasteelstraat in Ukkel tussen de Dieweg en de Sint-Jobsteenweg en, tot op een diepte van 10 meter, met uitzondering van de bestaande gebouwen in deze perimeter opgenomen, de percelen aan weerszijden van de weg, bekend ten kadaster te Ukkel, 4de afdeling, sectie E, 2de blad, met de nummers :

250C 8, 250G 8, 250H 8, 250L 7, 250M 7, 250N 8, 250V 8, 250R 7, 250S 7, 250X 7, 251D 9, 251G 12, 251K 9, 251L 15, 251M 15, 251P 14, 251R 14, 251R 7, 251W 13, 251X 12, 251Y 12, 251Z 10

De afbakening van het landschap wordt aangeduid op het plan in bijlage II van dit besluit.

Art. 2 - La zone de protection relative au site décrit dans l'article 1er comprend, en totalité ou en partie, les parcelles et voiries reprises dans le périmètre délimité sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 2 - De vrijwaringszone met betrekking tot het in artikel 1 vermelde landschap omvat het geheel van de percelen en de wegen, alsook de gedeelten van de percelen en de wegen opgenomen in de omtrek, zoals afgebakend op het plan in bijlage II van dit besluit.

Art. 3 – Les conditions particulières de conservation sont les suivantes:

Il est interdit :

- a) de modifier le pavage traditionnel de la rue, d'effectuer tous travaux de terrassement, construction, fouilles, ouverture de carrière ou travaux quelconques d'exploitation, sondages, creusement de puits, en général, tous travaux de nature à modifier l'aspect du terrain ou de la végétation;
- b) de modifier en aucune façon l'écoulement des eaux dans le site et de déverser dans le sous-sol des substances qui altéreraient la pureté des eaux et modifieraient la composition de la faune et de la flore;
- c) d'abattre, de détruire, de déraciner ou d'endommager les arbres et les plantes. L'entretien des plantations demeure, par contre, obligatoire;
- d) d'ériger toute installation quelconque (fixe, mobile ou démontable, provisoire ou définitive), servant d'abri, de logement ou à des fins commerciales;
- e) d'abandonner ou de jeter des papiers, récipients, déchets ou détritus;
- f) de mettre en stationnement tout véhicule à d'autres endroits que ceux réservés à cette fin, en ce compris la voie carrossable;
- g) d'ériger tout support destiné à l'affichage publicitaire.

Art. 3 – De bijzondere behoudsvoorwaarden zijn de volgende:

het is verboden :

- a) de traditionele straatplaveien te wijzigen, grondwerken, bouwwerken, opgravingen, zandaafgravingen of eender welke andere ontginningswerken, peilingen, het graven van putten en, in het algemeen, alle werken die van die aard zijn dat ze een wijziging aanbrengen aan het terrein of de beplanting, uit te voeren;
- b) op welke wijze ook de doorstroming van het water in het landschap te veranderen en in de bodem substanties te lozen die de zuiverheid van het water en de samenstelling van de flora en fauna zouden wijzigen;
- c) de bomen en planten om te hakken, te vernielen of te ontwortelen. Het onderhoud van de beplanting daarentegen blijft verplicht;
- d) eender welke installatie (vast, verplaatsbaar of demonteerbaar, voorlopig of definitief), die dienst doet als beschutting, huisvesting of die een commerciële functie heeft, op te trekken;
- e) papier, recipiënten, afval of vuilnis achter te laten;
- f) voertuigen te parkeren op andere plaatsen dan degene die daarvoor bestemd zijn, hierbij inbegrepen de rijweg;
- g) dragers voor reclameaffiches te plaatsen.

Art. 4 - Le ministre qui a les monuments et sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles,

27-03-2003

Pour le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation Urbaine et de la Recherche Scientifique,

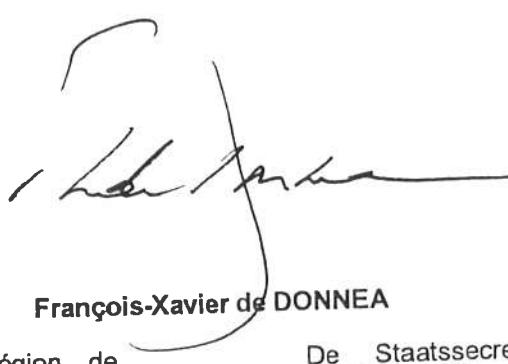
Art. 4 - De minister bevoegd voor de monumenten en landschappen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

27-03-2003

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

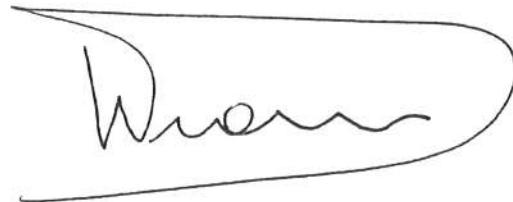
De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des personnes,

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen

Willem DRAPS

Copie certifiée conforme
Voor een sluidend afschrift

CHANCELLERIE

Gilles CLAREBOUT
KANCELARIJ

ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT
COMME SITE UNE PARTIE DE LA RUE DU CHATEAU D'EAU A UCCLE

Référence cadastrale : Uccle, 4e division, section E, 2e feuille, parcelles n°s 250C 8, 250G 8, 250H 8,
250L 7, 250M 7, 250N 8, 250V 8, 250R 7, 250S 7, 250X 7, 251D 9, 251G 12, 251K 9, 251L 15, 251M 15,
251P 14, 251R 14, 251R 7, 251W 13, 251X 12, 251Y 12, 251Z 10

Description sommaire :

Ce tronçon de rue long de 320 mètres a conservé son assiette caractéristique de chemin rural, recouvert de pavés de rebut. Il relie la chaussée de Saint-Job au Dieweg, et constitue un vestige très représentatif des anciens chemins vicinaux qui traversaient jadis la paroisse d'Uccle (chemin vicinal n° 19, ancien « Clijveld weg » ou « Kortenbos voetweg »).

Le site pris en considération comprend une zone de 10 m de part et d'autre de l'assiette pavée de la rue. Encaissée dans sa partie haute, celle-ci est bordée par des talus, dont le sol est en partie couvert de lierre, et qui ont conservé en majeure partie leur végétation naturelle. Celle-ci se compose notamment de tilleuls, charmes, merisiers, érables sycomores, sureaux, noisetiers, houx. Elle est également mélangée d'essences exotiques comme le robinier et le marronnier. Sur les talus des tronçons en chemin creux, s'est développée une végétation spontanée et semi-naturelle, ainsi qu'une flore caractéristique de ce type de milieu, notamment l'orme nitrophile riche en espèces herbacées (gouet tacheté, ficaire, anémone de milie, ...), et la pervenche, le lierre et l'alliaire.

Intérêt présenté par le site selon les critères définis à l'article 2, 1e de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier

Intérêt historique

Les vestiges du passé rural de la région bruxelloise sont devenus rarissimes. Avec ce tronçon de la rue du Château d'Eau, c'est un fragment du paysage campagnard ucclois qui est conservé. Le tracé du chemin remonte au moins au milieu du XVIIIe siècle, car il est déjà visible sur un plan cadastral tracé en 1757 par le géomètre Ch. Everaert (Archives générales du Royaume, Cartes et plans manuscrits, 2017). Outre son incontestable intérêt de paysage historique, l'aspect du vieux chemin avec son pavage rustique présente également un intérêt exceptionnel par la diversité des pavés utilisés (provenance et époque).

Intérêt scientifique

La présence d'une végétation spontanée et semi-naturelle sur les talus bordant le chemin confère aux abords de celui-ci un intérêt biologique certain. La biodiversité du site est ainsi assurée par la présence, entre autres, de charme (Carpinus betulus), cornouiller (Cornus mas), lierre arborescent (Hedera helix arborescens), ronces (Rubus sp.), prunellier (Prunus Spinosa), etc. Ces espèces, combinées à d'autres essences forestières, également présentes, sont de grand intérêt pour la faune indigène qui profite des fleurs et fruits générés, et du couvert des arbustes et arbres pour nidifier.

Vu pour être annexé à l'arrêté du

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation Urbaine et de la Recherche Scientifique,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des personnes,

Copie certifiée conforme

Willem DRAPS

voor eenstijdend afschrift

CHANCELLERIE

Gilles CLAREBOUT
CHANCELLERIE

BIJLAGE I VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT
BESCHERMING ALS LANDSCHAP VAN EEN DEEL VAN DE WATERKASTEELSTRAAT TE UKKEL

Kadastrale gegevens : Ukkel, 4de afdeling, sectie E, 2de blad, percelen nrs 250C 8, 250G 8, 250H 8, 250L 7, 250M 7, 250N 8, 250V 8, 250R 7, 250S 7, 250X 7, 251D 9, 251G 12, 251K 9, 251L 15, 251M 15, 251P 14, 251R 14, 251R 7, 251W 13, 251X 12, 251Y 12, 251Z 10

Beknopte beschrijving

Dit 320 meter lange straatgedeelte met hergebruikte plaveien heeft zijn typische landelijke wegbaan behouden. Het stuk verbindt de Sint-Jobsteenweg met de Dieweg en vormt een karakteristieke getuige van de oude buurtwegen die eertijds door de parochie Ukkel liepen (buurtweg nr. 19, voormalige Clijveld weg of Cortenboch Voetweg).

Het landschap dat hier ter bescherming wordt voorgesteld omvat ook een zone van 10 m aan weerszijden van het geplaveide weggedeelte. Het hogere deel van de weg ligt ingebed en is omgeven door taluds die deels overgroeid zijn met klimop en hun natuurlijke begroeiing grotendeels behouden hebben. Deze bestaat onder meer uit linden, haagbeuken, wilde kersenbomen, gewone esdoorns, vlierbomen, hazelaars en hulst, vermengd met exotische soorten zoals de gewone acacia en de paardekastanje. Voorts ontwikkelde er zich een spontane en halfnatuurlijke begroeiing maar ook een flora die typisch is voor dit soort biotoop - een nitrofiel iepenbos - , rijk aan grasachtige soorten (gevlekte aronskelk, speenkruid, bosanemoon,...) en maagdenpalm, klimop en knoflookkruid.

Waarde van het landschap volgens de maatstaven bepaald in artikel 2, 1° van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed.

Historische waarde

De overblijfselen van het landelijke verleden van het Brussel gewest zijn een kostbaar goed geworden. Met dit deel van de Waterkasteelstraat blijft een fragment van het Ukkelse rurale landschap bewaard. Het tracé van de weg klimt terug tot het midden van de 18e eeuw, daar her reeds zichtbaar is aangeduid op een kadastraal plan uit 1757 uitgevoerd door de landmeter Ch. Everaert (Algemeen Rijksarchief, Kaarten en Plannen in manuscript, 2D17). Naast zijn onmiskenbare waarde als historisch landschap is de oude weg met rustiek plaveisel ook uitzonderlijk waardevol vanwege de diversiteit van de gebruikte plaveien (oorsprong en periode).

Wetenschappelijke waarde

De aanwezigheid van een spontane en halfnatuurlijke begroeiing op de bermen aan weerszijden van de weg verleent ze een zekere biologische waarde.

De biodiversiteit van het landschap wordt eveneens verzekerd door de aanwezigheid, o.a. van de Carpus betulu, de Cornus mas, de Hebera helix arborescens, de Rubus sp., de Prunus spinosa enz. Deze soorten, o.a. in combinatie met bosbeplanting, die eveneens aanwezig is, zijn van groot belang voor de inlandse fauna die van deze bloemen- en fruitsoorten leven evenals voor de struiken en de bomen die dienen om nesten in te bouwen.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van

27-03-2003

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen

Copie certifiée conforme

Willem DRAPS

CHANCELLERIE

Gilles CLAESSEN
CHANCELLERIE

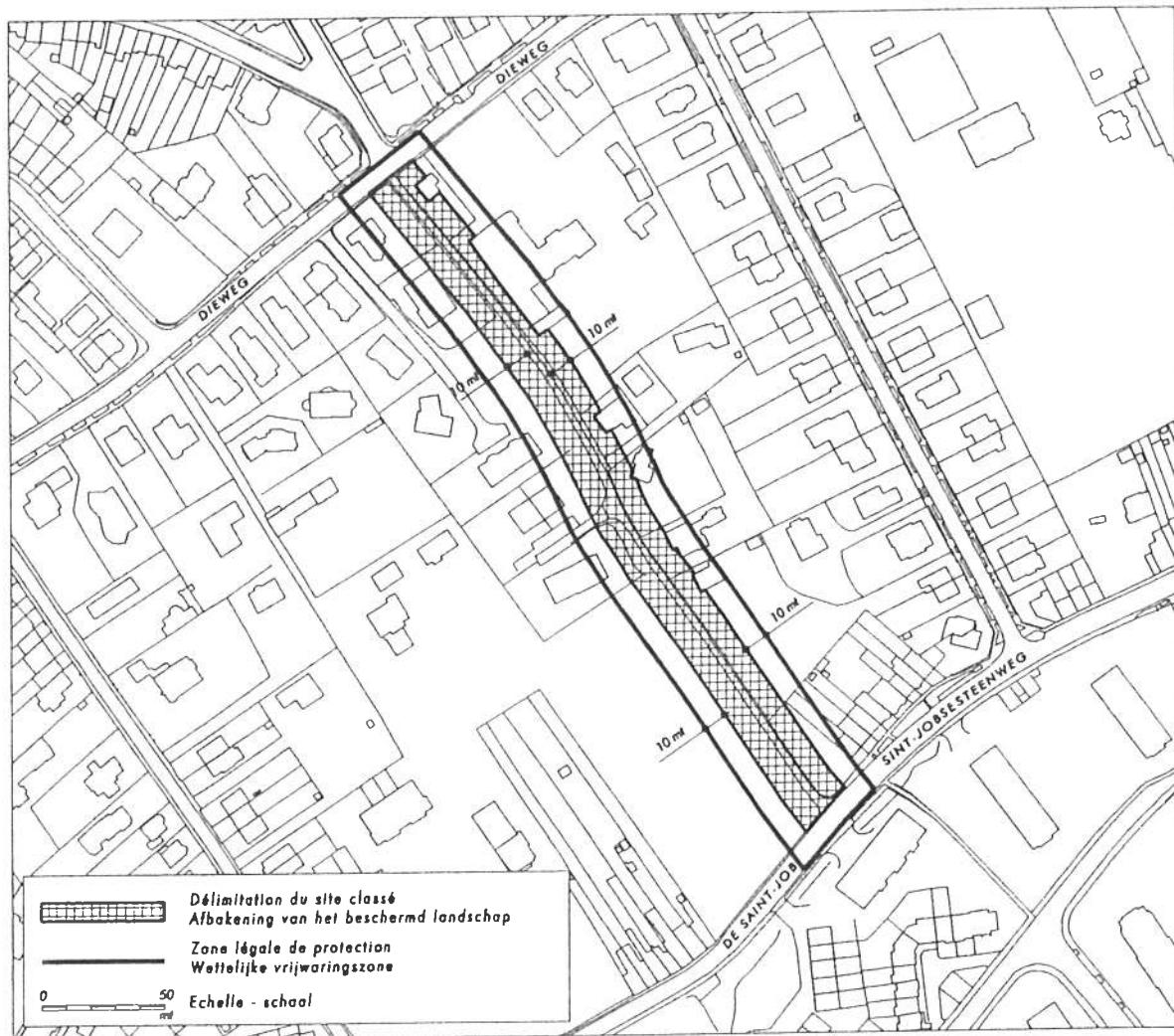

ANNEXE II A L'ARRETE DU
GOUVERNEMENT DE LA REGION DE
BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT
COMME SITE UNE PARTIE DE LA RUE
DU CHATEAU D'EAU A UCCLE

DELIMITATION DU SITE ET DE LA
ZONE DE PROTECTION

BIJLAGE II VAN HET BESLUIT VAN DE
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE
REGERING TOT BESCHERMING ALS
LANDSCHAP VAN EEN DEEL VAN DE
WATERKASTEELSTRAAT TE UKKEL

AFBAKENING VAN HET LANDSCHAP
EN VAN DE VRIJWARINGSZONE

Vu pour être annexé à l'arrêté du 27-03-2003

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 27-03-2003

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des personnes,

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen

Copie certifiée conforme

Willem DRAPS

CHANCELLERIE

Gilles GEARSBOURG

CHANCELLERIE

DE LA COMMISSION COMMUNIQUE

Voor eenstelligend afschrift

MANSELARI